

pátek 3. 7. 2020

69. ročník
Loutkářská
Chrudim

ROZHOVOR

Loutkové divadlo není jen pro loutkáře

Jana Soprová

Ivo Kristián Kubák, který ve Zpravodaji předloni figuroval jako anonymní přispěvatel, je letos poprvé členem poroty Loutkářské Chrudimi. Vzhledem k tomu, že Kristiána znám z oblasti činoherního a hlavně imerzivního divadla, naše povídání se nesoustředilo jen na loutky, ale ve vzduchu visela otázka, co má loutkové divadlo společné s činoherním.

S oblibou se říká, že existují jen dva druhy divadla – dobré a špatné. Ale z hlediska žánrů je to asi přece jen složitější... Jak to vnímáš ty?

Tohle členění je důležité jen z hlediska nějakých dílčích vlastností konkrétního díla. Není to důležité apriorně, divadlo je vždy nějaký dramatický žánr, dramatická disciplína, schopnost umělce vyjadřovat se skrze nějaký materiál.

Jsi ponořený v divadle různým způsobem už docela dlouho. Mohl bys shrnout, jaká je tvoje dosavadní divadelní cesta?

Začínal jsem na poli amatérského divadla ještě v době, kdy jsem studoval matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. A amatérské divadlo jsem vedl ještě v prvních ročních studia na DAMU. Začínal jsem na katedře teorie a kritiky a pak si ještě přidal režii a dramaturgii. Oba obory jsem dostudoval, a pokud to dobře dopadne, do konce roku byl měl ukončit doktorát na katedře alternativního a loutkového divadla na téma Režie a chaos, se zaměřením na imerzivní divadlo. Prakticky je to tak, že už deset let umělecky vedu nezávislý soubor Tygr v tísni. V průběhu deseti let máme na kontě na třicet inscenací. Před šesti lety jsme otevřeli nezávislé divadlo v prostoru pražské vily Štvanice. Nějakou dobu ještě budu působit jako ředitel, ale právě jsem nastoupil na pozici kreativního producenta do tvůrčí skupiny Divadlo v České televizi, takže velmi brzy budu muset svou divadelní funkci opustit a zůstanu jen jako člen uměleckého vedení.

pokračování ze str. 1

Jaká je tvoje první zkušenost s loutkovým divadlem?

Moje divácká zkušenost je někdy z hloubi osmdesátých a devadesátých let z plzeňské Alfy, kam jsem chodil jako dítě, ale žádné konkrétní představení si nepamatuju. Praktická zkušenost je taková, že s loutkami občas, i když zřídka, pracujeme ve Vile Štvanice. Měli jsme jednu inscenaci dětské poezie *Ostrov, kde rostou housle*. Pokud používáme loutky, tak nějakým organickým, spíše činoherním způsobem.

Předloni jsi psal do Zpravodaje, letos jsi poprvé v porotě. Takže jsi vlastně v tomto smyslu debutant v oblasti loutkářství.

Proč jsi účast v porotě přijal?

Mám zkušenost z jiných amatérských přehlídek. Myslím, že není dobré se uzavírat do nějakého kruhu, kde se pohybují stále stejní lidé. Většina těch přehlídek se snaží nějak druhově vymezovat – jako experimentální, dětská nebo mladá scéna, divadlo poezie... Já jsem se dost dlouho pohyboval v celém tom spektru přehlídek, a zkušenost z loutkářské přehlídky mi zatím chyběla. Zajímalo mě to, a tak slovo dalo slovo a s Michalem jsme si plácli, že letos přijedu do poroty.

Složení poroty napovídá tomu, že Michal Drtina chce otevřít přehlídku směrem k dalším druhům divadla, k lidem, kteří mohou nabídnout trochu jiný úhel pohledu. Kromě profese loutkářky jste tedy v porotě zástupci různých oborů – výtvarník, hudebník, činoherní režisér.

Já si myslím, že zase není tak velký rozdíl mezi tím, jak se dramaturguje nebo režiruje v činoherním divadle. A v posuzování bych se chtěl zaměřit nejen na režii, ale hlavně na dramaturgii. Hodně mě zajímá, jak ty věci vznikají. Jsou tu často autorské texty, což je styčná plocha s divadlem, kterému se věnuju. Loutkové divadlo není jen pro loutkáře, nějaký názor na ně může mít i člověk, který s loutkami přichází do styku méně často, nepravidelně.

Sleduji tvoji tvorbu dlouhodobě a vidím tam dvě základní linie – na jedné straně poezie a její scénické zpracování, na druhé straně imerzivní divadlo či site-specific. Dá se i v tomto prostoru pracovat s loutkami či objekty?

Neříkejme poezie, ale nedramatické látky. V těchto kontextech loutky či objekty mohou hrát dost důležitou roli. Nemusí to ovšem být klasická loutka, k vyjádření nějaké myšlenky se dá využít téměř cokoliv. Pokud jde o imerzivní divadlo, tam je s využitím loutek trochu problém. Viděl jsem už sice i pokusy o loutkové imerzivní divadlo, ale nefungovalo to – a to z jednoho základního důvodu. Nefunguje tam ta vyšší znakovost... Když

je člověk s loutkou v intimním styku, v tu chvíli začíná ta materiálovost narážet na principy imerzivního divadla. Může ovšem fungovat v určitých kontextech. Například v tříhodinovém Golemovi jsme měli celou skupinu loutkářů, kteří si tam během představení připravovali loutky a před závěrem zahráli krátké loutkové představení. To fungovalo.

V povídání se nám stále opakuje pojem imerzivní divadlo – máš za sebou několik projektů tohoto typu, ať už jde o Golema, projekt Antická Štvanice či Camp Q, který proběhl v rámci loňské mezinárodní scénografické výstavy na ostrově Štvanice, a expandoval jsi i na Slovensko projektem k výročí Slovenského národního povstání ve Zvolenu. A nesmíme zapomenout taky na knížku o imerzivním divadle. Jak bys tedy vysvětlil tento pojem laikovi?

Většinou to zamotávám, když tvrdím, že to je divadlo divácké dramaturgie. A jsem v ostrém sporu s profesorem Etlíkem, který říká, že divák žádnou dramaturgii mít nemůže. Já myslím, že může. Spočívá to v tom, že imerzivní divadlo je založeno na principu vytvoření alternativního světa, ve kterém se odehrává nějaký dramatický děj. A v tom světě se divák pohybuje zcela volně a svobodně a vybírá si, na co se podívá přijít s tím dějem do kontaktu a přímo ho ovlivňovat nebo jen přihlížet. Důležité je ovšem to, že si sám volí cestu, jak a kudy se tím alternativním světem bude pohybovat. A další vlastnost je, že

stejně jako reálný svět i tento nabízí těch cest takové množství, že nikdo nemůže stihnout všechno.

To znamená, že u těch projektů je třeba vytvořit mnohonásobně více materiálu, než divák vidí, a že i herci, kteří v těchto projektech účinkují, musí být hodně pružní a schopní improvizace.

To, že je třeba vytvořit mnohonásobně více materiálu, je samozřejmě obtížné, právě příprava dějových linií a textů je mnohonásobně delší než samotné zkoušení. A samozřejmě herci, kteří se takového projektu účastní (extrémní to bylo u Campu Q, který trval osm hodin), musí být schopni obrovské improvizace v mantinelech, které jsou mu dány tímto světem.

A jak se s tím má vyrovnat divák, že prostě nestihne všechno?

Tyhle projekty mají vždycky nějaký komunitní charakter, dáváme možnost diváctvu se po tom představení nebo přímo v rámci děje někde potkat, aby si ty zážitky vzájemně nasdíleli, doplnili a poskládali si ty střípky v mozaice, případně nějakým způsobem si jednotlivé příběhy sami dovyprávěli. A zároveň je to typ divadla, na který by neměl divák přijít jen jednou. Záležití vždy na tom, nakolik je divák zvědavý, akční, jak ho to zaujme, vtáhne. Ale takový zážitek určitě stojí za to. ●

CO MĚ NAPADÁ

Loutka neloutka?

Emu Šlechtová

Letošní 69. ročník festivalu mě nutí uvažovat o loutce, o tom, co znamená, jak ji vnímáme, čím je definovaná. Některým může moje úvaha připadat banální, ale nejde si nevšimnout, že s každým rokem se jak v hlavním, tak inspiračním programu střetáváme s inscenacemi, o jejichž loutkové povaze máme tendenci pochybovat. „Vždyť tam žádný loutky nebyly!“ Výrok, který ve foyer divadel nejde přeslechnout.

Loutkové divadlo představuje tradici. Nazíráme na něj skrze léta budovanou konvenci. Právě tady v Chrudimi, mezi loutkáři z celé republiky, je úcta k řemeslu a historii intenzivnější. Jenže se čím dál tím častěji setkáváme s tvary, na které zažitá představa zkrátka nelze aplikovat. Máme dvě možnosti, můžeme takové inscenace odsoudit, označit za neloutkové a bruchet si pohoršeně pod vousy. Nebo se otevřeme variantě, že loutkové, stejně jako kterékoliv jiné, divadlo prochází neustálým procesem změny, se kterou se nutně musíme konfrontovat a reagovat na ni. To, že loutka nemusí být pouze dřevěnou marionetou na nitích, a že loutkář nemusí svoji identitu schovávat ve prospěch iluzivnosti za černou kápi sice víme už od 60. let, jenže co když loutku vnímáme, ale nevidíme? Co když tvůrci využívají pouze loutkových principů?

Včerejší hostování Divadla Drak považuji za modelový příklad. Ne, neviděli jsme ani jednu loutku. Ano, *Cesta* patří na loutkový festival. Proč? Protože využívá inscenačních postupů, které jsou stejně loutkové, jako vodění Kašpárka po scéně. Koexistence herce a neživého objektu, který s ním vstupuje do dialogu a zároveň společným bytím na scéně vytváří znak, je přece specifikem loutkovosti. Stejně tak můžu uvést příklad včerejší inscenace z hlavního programu *S čaganem lamag nohy*. Gesta a pohyby získávají význam až s přítomností herecké akce.

Ode dneška až do neděle budou moci diváci vidět *Prefaby*. Inscenaci, která pracuje s neviditelnou loutkou. O její existenci však nelze pochybovat: jedná, utváří děj a je animovaná, i když jinak než vizuálně. Zkusme tedy být otevření. Možná najdeme loutky tam, kde bychom je nečekali. ●

On the Road s Beatniky

Jana Soprová

Drakovská Cesta, projekt Jakuba Vašíčka a Tomáše Jarkovského, má vůni dobrodružství a také trochy nostalgie. Kdeže jsou ta báječná 50. a 60. léta amerických beatníků a hippíků. Sex, drogy a rock'n'roll, love no war a hlavně on the road. Příběh jednoho chlapka, který se vydal do Friska, ale nedošel tam, nicméně prožil v zhuštěné podobě životní dobrodružství, na které se nezapomíná, je univerzální. Zkrátka, kdo by to jednou nechtěl zkusit - vykašlat se na školu a odjet do dále, dotknout se lásky i smrti, to se prostě musí prožít. A tvůrci, nejen díky třem protagonistům – Dominiku Linkovi, Milanu Hajnovi a Jazmině Piktarové (kteří se v některých okamžicích změní v tvora s jedním srdcem, dvěma pindoury a jednou pipinou), ale i hudebníkům, kteří nejen s pochopením doprovázejí muzikou, ale i hereckou akcí, přibližují dobu, kdy ještě nikdo nic netušil o teroristech, AIDS, ale ani o globálním oteplování a koronaviru, a všichni byli free a vlastně jim nic velkého nehrozilo, je inspirováno beatnickým a hippísáckým kultem, ale zároveň nadčasovými tuláky z přesvědčení i z nouze. Je to kousek pěnivý jak sekt, a zároveň chvílemi čpící jak zvětralé pivo. Jarkovský s Vašíčkem ve spolupráci se skvělými muzikanty dokážou správně dávkovat situace, a tak se na molu mezi dvěma stranami diváků odehrává na vtipné scéně vytvořené z balícího papíru (zdali se scénograf Kamil Bělohávek inspiroval tím, že Jack Kerouac, autor knihy *Na cestě*, psal své zápisky původně právě na takové role balícího papíru?), který symbolizuje cestu. Ta je sice zdánlivě nekonečná, ale vlastně se putuje jen ve velmi omezeném prostoru (kterému vévodí karikatura Strýčka Sama), a ono cestování je – pro mě opět kouzelně – symbolizováno dětskými autíčky, které bůhví proč jezdí právě po namalovaných vlnkách, nakreslených fixou. Baví to i interaktivitou (v našem představení Milan Hajn vtáhl do hry i svou bývalou kolegyni Blanku Luňákovou), ale i tou svobodnou hravou atmosférou a následným smutkem, když se po eufórii najednou ukáže odvrácená strana tuláctví. A ještě něco – Jazmina Piktarová je doslova ztělesněním ženskosti, a krásně zpívá. Jo, viděla jsem podruhé a šla bych zas. ●

Seminář J • Improvizace pro náctileté od 14 do 17 let

Stůj si za svým krokem
František Kaska

Do semináře improvizace pro náctileté vstupují v době pauzy. Vzduchem lítají míčky, seminaristé uvolňují energii. Pak Lukáš (lektor) vybírá míče, Marcela (lektorka) dává pětiminutovou lekci indonéžštiny, aby mohl poslední seminarista dosvačit. Má krásný alt. Tedy Marcela. Seminarista má krásný řízek. A už ho nemá a jde se na věc.

Zaplňování prostoru, navazování kontaktu, krátký rozhovor aniž se zastavíme. Vzniká kouzlo neplánovaného, z chaosu řád. Marcela zadává instrukce, Lukáš doplňuje, zapojuje se a odpojuje ze skupiny dle potřeby. Přichází známá hra na sardinky a velrybu. Kluci a holky od 12 do 17 let bloudí poslepu prostorem, komunikují jen zvukem a tichem. I při jednoduchém zadání vzniká napětí, příběhy, vše je soustředěné a klidné, vrství se obměny hry. A pak přichází zdánlivě jednoduchý úkol zaměřený na skupinovou souhru, napojení se. Sedm lidí v řadě se musí najednou rozejít a pak zase zastavit. Zní to banálně? Zkuste si to. Koncentrace by se dala krájet, neúspěch znamená jen potřebu dalšího pokusu. „Krásně se na vás dívá. Má to progres. Nevzdávejte to. A když už vykročíte, dokončete i nedokonalý pokus. Stůjte si za svým krokem.“ Povzbuzuje Marcela a má pravdu. Divácká polovina se nenudí, vidí cosi, co vzniká tady a teď. Nebojí se popsat svůj zážitek, postřehy, nápady. A strategii úspěchu shrnuje trefně jedna seminaristka: „Zapomeňte na signály, uvolněte své kanály.“ A je zase čas na krátkou pauzu a rozhovor s lektory.

Jaký je cíl vaší letošní dílny? Kam až byste chtěli dojít?

Lukáš Bouzek: Chtěli bychom dojít i k improvizaci s předmětem. Každý si přivezl nějakou zajímavou věc, se kterou budeme ve druhé půli týdne pracovat. Ale cílem není kvalita její animace, spíše objevování, hledání možností.

Marcela Máchová: Ale vlastně začínáme od základů. Vnímání sebe, ostatních, napětí a uvolnění. Zaměřujeme se na koncentraci, kooperaci. Bez toho bychom se dál neposunuli.

Skupina, zdá se, funguje velmi dobře?

MM: Určitě, ten věkový rozdíl mezi nimi je i pět let a vůbec to není na překážku. Skvěle spolupracují, komunikují, vnímají se. Dokonce máme i dokonalý poměr sedm kluků a sedm dívek. Každý je osobnost a zároveň se výborně doplňují.

A jak se vám spoluuktoruje? I vy se navzájem doplňujete?

LB: My se známe už hodně let a jsme na sebe naladěni. Taky jsme spolu improvizovali v uskupení D. I. S. Harmonie, to byly hodinové volné improvizace. Takže jsme opravdu sehnání.

Přeji lektorům i seminaristům zdar v jejich práci a třídu Zemědělků opouštím s jasnou představou, že tihle lidé stráví týden na LCH smysluplně a přitom ve veliké pohodě. ●

Seminář P • Klíče k loutkovému divadlu pro rodiče a děti 4–6 let

Jak se odemyká loutkářství?

Bára Jurašková

Seminář P v budově Střední zdravotnické školy patří jako obvykle dětem a loutkám, a tentokrát i rodičům. Včera se tu hledal klíč od světa loutkového divadla, a našel se! Teď je každý den na volbě účastníků, kdo bude natolik zodpovědný a bude mít klíč celý den u sebe, aniž by ho ztratil. Tenhle klíč, tak jako v útlé knížce výtvarníka Pavla Čecha (na jehož základu seminář doopravdy stavi), dokáže otevřít kdejaké dveře do hlubin fantazie. Ta se dá najít v pohádce – která se odemykala dneska (čtvrtek), ale i na tak běžném místě jako je město – to odemkly děti už včera (středa). Každé odemykání je rozděleno na úkoly, které na celý den rodiče i děti dostanou a na konci programu je všichni společně vyhodnotí. Při neustále se střídajících aktivitách malí účastníci poslouchají, přičichávají si, pozorují, ochutnávají a osahávají si, co všechno obnáší loutkové divadlo. Dozví se o způsobech, jak loutky vodit... a možná si i nějaké vyrobí. Uvidíme, do jakých zámků bude pasovat klíč v příštích dnech. Při volbě semináře nelákal návštěvníky festivalu jen program, návaznost na oblíbenou knížku nebo záliba ve výtvarnu. Někteří rodiče se především těšili, že budou moci program absolvovat společně se svými potomky. Z mého pohledu se zdálo, že spolupráce funguje báječně. Všichni soustředěně vymýšleli, stříhali a lepili prstové loutky a podle slov malých i velkých autorů si hned první den všichni padli do oka. ●

Semináře K1 a K2 • Papírování – seminář pro mládež od 10 do 13 let

Možnosti papíru

Marta Hermannová

Semináře K1 a K2, které oba nesou název Papírování a oba dva jsou určeny pro děti od deseti do třinácti let, se pro čtvrtední dopoledne propojily. Skupinu K1 vede pro první dny festivalu studentka herectví na KALD DAMU Alžběta Nováková, kterou během pátku v lektorování vystřídá herečka a loutkářka Jiřina Vacková. Druhou skupinu lektoruje režisér Jakub Maksymov. Jakub s Bětkou měli pro čtvrtek celkem akční plán – chtěli se svými seminaristy využít papírového odpadu z modrých kontejnerů a na základě nalezeného vytvořit ve skupinkách krátká představení, která si později navzájem zahrají. Jenomže popeláři pracovali ze středy na čtvrtek opravdu poctivě a kontejnery po celé Chrudimi byly vyprázdněny. K velké a hlučné skupině dětí se dvěma lektory se připojují právě ve chvíli, kdy jim jejich skvělý plán zkrachoval, ale nestačím se divit, jak rychle přicházejí s novým – míříme k potoku. Bětko mi cestou říká, že mají za sebou už dvě hodiny akčních her, i tak děti mají pořád

energie na rozdávání. Seminář se opět rozděluje do dvou původních skupin, které dostávají 45 minut na to vytvořit drobné představení u chrudimského potoka. Jako materiál poslouží papír, Chrudimka a ji obklopující krajina nebo jakákoli přírodnina. Nejprve se přidávám ke skupině pod Jakubovým vedením. Ještě ani nejsme na místě a děti už střílí nápady: „Mohli bychom chytit nějaký rybky a s nima pak hrát.“ Zazní suverénně davem. „Rybky dobrý, ale ještě bych si počkal na nějaký další nápad.“ Mírní nadšení Jakub. Nacházíme ideální místo u potoka, kde je akorát mělko a není problém potok přebrodit. Začíná se s vymýšlením. Děti je opravdu hodně a když mluví všechny přes sebe, je to takový hukot, že hravě přehluší šumění vody. Jakub přichází s ústředním nápadem a rozděluje se úkoly. Pár seminaristů bude skládat lodičky, které se pak budou posílat po říčce, aby je mohla přepadnout nestvůra – kvarteto holek, které se nebojí pořádně se zmáchat vodou, už se začíná zdobit

listím a rákosím, aby jejich nestvůra za něco stála. Spolupráce vyžaduje ze strany lektora výborné moderátorské a režijní schopnosti, s tím ale ani jeden z lektorů nemá problém. Děti jsou trochu rozpačité a zároveň nadšené z toho, že jsou centrem pozornosti kolemjdoucích, ale co by „pro roli neudělaly.“ Přesouvám se ke druhé skupině, která se připravuje u bílého stanu za divadlem. Tady byla zvolena jiná strategie a chystaný výstup se blíží spíš sborovému kousku s příběhem o cestě za pokladem v pozadí. „Já si myslím, že se má vždycy zkoušet tam, kde se to bude hrát!“ Prohlásí jedna ze seminaristek postřeh zkušeného divadelníka. „No, to máš úplnou pravdu.“ Stvrzuje lektorka Bětko a jde zjišťovat, jaká je situace u potoka. Poslední úpravy kartonové truhlice, do ladování papírových lodiček, pobrukování si nacvičené melodie a jde se na to. Jako první svůj výstup prezentuje skupina Jakuba Maksymova. K publiku tvořenému dětmi z druhé skupiny se přidávají festivaloví návštěvníci, kteří zrovna

odpočívají v trávě kolem potoka a mají to štěstí, že poprvé a naposled mohou spatřit za necelou hodinu vzniklé originální „site-specific spektakly“ (jak představení trefně pojmenovala Bětka Nováková). Po potlesku se publikum a herci proměňují a přichází čas na druhé představení. Cítím se skoro jako v antice. Obě skupiny se loučí a K-jednička se spolu s Jakubem vrací do Střední zdravotnické školy, kde mají své zázemí. Ve třídě pak vyřádnění a trochu mokří seminaristé usedají do kroužku ke společné reflexi toho, co vytvořili a zažili. Jakub všem děkuje za skvělou spolupráci a z příspěvků dětí je vidět, že si práci v trochu bojových podmínkách a pod časovým tlakem užili. Diskutují o tom, co by se na jejich mini představení dalo zlepšit, vygradovat, proměnit. Na závěr semináře si ještě společně zahrají Samuraje a všemi oblíbený Bang a vyčerpaní odcházejí domů. Cestou ze školy se Jakuba Maksymova ptám na to, co mají v plánu pro další dny: „Vymyslel jsem si několik cvičení, která by

mohla fungovat na pokračování. Vyrobili jsme z balicího papíru antropomorfní loutky a teď zkusíme, co speciálního těm loutkám jejich materiál – papír – umožňuje. Nejprve jsme začali vymýšlet, jak vypadá klasické ráno takového panáčka z papíru – jak se rozcvičuje, jakou si dělá hygienu. A takhle bychom si chtěli projít celým dnem. Třeba to ve finále použijeme do nějakého závěrečného výstupu, ale zatím nám to slouží jako materiál, na kterém se dobře pojmenovávají funkční principy,“ popisuje mi Jakub. Takových podobných cvičení dělají vícero a na každém se snaží zase o trochu víc porozumět materiálu papíru a tomu, jak dokáže ožít. Tolik práce se ale občas musí proložit něčím čistě radostným, na což jsou ideální všemožné hry. „Pořád po mně chtějí, abychom si zahráli Městečko Palermo – dneska mě dokonce donutili odpřísažňovat, že si ho zítra opravdu zahrájeme.“ ●

Missis Mystif

So. Ja sase spionit a šitc fam. Fčera f noci velká čínská hacker satakofat na redakce Zpravodaj, odčísnout internet a zmatit aplikation. A jak ja jistila, šínská strana rosčilit very, še pražsky soupor, co chral Čaganem na nohy jako schfalnost poušifal šínske chulky na šošku a tim na šínsky narot šprtouchlata dělal. Nepo taky moch to byt ten Taliban, že se mu Malala malo libila, ale chotně cho štfala.

A ja taky fidět ta Road ot chraddecky sharkon . Ony ne moc nice mluvit o America a její sen. Ale ja very safidět missis Lunak, še ten pjekny boy cherec ji tam love fyznavat. Ale ja fišpionit, še to šadna nachoda, še on lovit ji už dafno, co ještě f Plsni dyš být, tak! ●

Špióníme zas a znova...

Seminář C

Křup
EE – ano, je to EE.
Pojď.
Žbluňk.
Pomíjivost.
Pěkněj brčálník.
Kdo je tady šéf?
Člověk ne.

agenti - Larvičky -

Seminář K1

Ráno jsme hráli přivítací hru Hejahaj a pak jsme šli ven. Tam jsme se potkali se seminářem K2 a měli jsme hodinu na to, abychom udělali krátké představení, které jsme si vzájemně ukázali. Nakonec se nám rozsypala truhla, tak jsme se i pobavili. Na úplný konec jsme hráli hru, ale nedohráli jsme ji.

- Blondaté agentky -

Seminář K2

„Druhý den na semináři jsme se sešli s K1 a navzájem jsme pro sebe udělali představení.

agent -Kyselá okurka-

„Nebylo poznat, že jste Krakeni!“

agent - PACitá -

S čaganem lamag nohy

Akolektiv HELMUT, Praha

Závan svěží mladé krve

Veronika Švecová

Parta výletníků skládá své batožiny, uprostřed scény se promítají záběry z výšlapu do Beskydské divočiny. Akolektiv Helmut na diváky chrlí data z historie zdejší krajiny a výklad o bačích, zbojnicích, partyzánech, myslivcích a tetřevu hlušci doplňuje zprvu nezařaditelnými gesty a zdánlivě nahodilým pohybem po jevišti. Očekávání jsou veliká, napětí v hledišti nenaruší ani zvuková zkouška kapely, která se chystá pod okny sálu. Ke slovu se dostává titulní čagan, neboli hůl a já plesám nad tím, že na Loutkářskou Chrudim se může dostat i inscenace bez loutek, založená na loutkových principech. Objevení marionety dřevěného medvěda tak u mě provází lehké zklamání, které se ale ihned rozplyne, jakmile jediná ženská představitelka Akolektivu Helmut citlivě rozžije velmi umně vyřezanou a technologicky zpracovanou loutku. Melancholický světlolpachý medvídek jako symbol panenské přírody, se kterou mají zdejší lidé pevné pouto. Jeho partnerem je imaginativní loutka tetřeva vyrobená z černého deštníku. I u tohoto proměněného užitkového předmětu jako bychom cítili každý nádech a skoro rozpoznávali vítr čechrající jeho pera. Zdařilá animace ale rozhodně není jedinou devizou tohoto dokumentárně divadelního projektu. Což by se mimochodem mohlo zdát jako ambiciózní označení, ale Akolektiv Helmut mu plně dostává. Data nahrnutá ze začátku se záhy dočkají divadelní podoby, různé motivy se proplétají a spojují v nových souvislostech. Napětí (například srdceryvná scéna mučivého výsledku znázorněná nápaditě uřezáváním tetřevího pařátu, jindy zase třeba ukrývání partyzánů) střídají silné bezeslovné obrazy i špetka humoru. Současnost vstupuje do dialogu s historií, místní s cizími, akce se slovem. Nepřeháním, když pocity z této inscenace shrnu jedním slovem: Nadšení! ●

Vylézt z bytu ven rozhovor se souborem Akolektiv Helmut

Marta Hermannová

Jak dlouho fungujete jako soubor a jaký význam má slovo Akolektiv ve vašem názvu?

Eliška: Fungujeme asi tři a půl roku a tohle je první inscenace, se kterou jsme vylezli z bytu ven. Předtím jsme dělali takové bytové divadlo na Vánoce pro naši rodinu a kamarády. Náš vrchol byl o těchto Vánocích, kdy jsme to představení odehráli asi třikrát. Amatérská přehlídka nám přišla jako dobrý způsob, jak začít a získat nějakou odbornější zpětnou vazbu. Zvláště proto, že děláme všechno dohromady a nemáme žádného režiséra, který by to viděl zvenku. A „akolektiv“ je taková naše interní narážka na naši pracovní sevřenost, protože jsme „akolektivní“ vůči potenciálním novým spolupracovníkům.

Vaše inscenace S čaganem lamag nohy vychází z terénního výzkumu v Beskydech. Co to bylo za výpravu?

Hynek: Na expedici na Morávku jsme jeli už s tím, že tam budeme dělat výzkum, který by měl vést k nějakému představení. Byl to Oskarův nápad, protože tam má jeho rodina chatu a on má k tomu kraji vztah, takže věděl o tom příběhu partyzánů. Postupem času jsme začali objevovat další příběhy a realie spjaté s tou krajinou. Byli jsme tam asi týden a potkali jsme se i s jednou pamětnicí, která nám řekla moc zajímavé informace. Šli jsme po stopách partyzánů a všemožně jsme procházeli místa, která zmiňujeme v inscenaci.

Tomáš: Postupně se to začalo vrstvit. Když člověk do něčeho zabředne, tak se začínají rojit další a další souvislosti. Naším největším úskalím pak bylo, aby to představení nebylo informačně přehlucující.

Eliška: A aby bylo vůbec srozumitelné. My jsme na něm pracovali rok a byli jsme do toho tématu natolik ponoření, až jsme se báli, že divák, který tu krajinu vůbec nezná, nebude schopný pochytit to, že je tam nějaká legenda, paralela s válkou, ale my tam přicházíme s nějakou naší současností.

Oskar: A zároveň jsme se sami sobě smáli, že děláme představení o druhé světové válce a o zbojnicích. Občas mám problém s tím, když se mě někdo zeptá „o čem hrajeme“. Trvalo nám, než jsme se dokázali nadnést nad tíhu těchto témat, která na sobě nesou spoustu klíší.

Tomáš: Bylo těžké vybalancovat to tak, abychom si vůči tomu tématu udrželi nějakou přiměřenou pokoru a nezesměšňovali ho.

Naši jste velmi specifický herecký jazyk. Jak jste k němu došli?

Hynek: Hodně dlouhou cestou. Na začátku jsme se snažili hrozně hrát, nejdřív groteskně, pak zase minimalisticky, až jsme došli k tomuhle mixu.

Oskar: Hlavním problémem bylo to, že postavy naší inscenace nemají jasně dané charaktery, spíš mají nějakou funkci v té krajině. Bylo těžké se do nich dostat, když nemají minulost ani psychologii. Jednou z cest bylo přistoupit k nim tak, že jsme do vlastně my, a následně náš civilní projev stylizovat určitým vytvořeným systémem.

Adam: Člověk se musí zbavit všech nešvarů, které si posbíral za léta v dramatickém kroužku a jinde. Každý z nás si musel vyčistit tenhle osobní herecký bordel. Největší obava spočívala právě v tom, že hrajeme „o válce“ – nevěděli jsme, jestli máme být civilní nebo osudoví nebo napůl... Dlouho trvalo, než jsme přišli na to, že máme hrát vlastně současné postavy, ale postavit je do situací analogických těm válečným – pak už se ten herecký klíč vytvořil skoro sám.

Eliška: Hodně nám taky pomohl vizuální klíč, na který jsme přišli až po dlouhé době. Jednou kluci zkoušeli scénu partyzánů a byli ve svém civilním oblečení. My s Adamem jsme se na ně koukali a došlo nám, že to je ono.

Adam: Já jsem tam před tím pořád chodil v koženém kabátu a bylo pro mě strašně zásadní se ho zbavit a uvědomit si, že nácek je vlastně bodřej souseď na chatě. To mi herecky strašně pomohlo. ●

Rochnění v temnotách lidské duše

Jana Soprová

Pražský LokVar, soubor, v němž si „činoherní“ herci Divadla v Dlouhé zavzpomínají na své studium na katedře alternativního a loutkového divadla DAMU, přivezl na Chrudim pravověrnou loutkářnu, která by bezpochyby potěšila Josefa Váchala, jehož Krvavý román sloužil jako inspirace. Loutky pro tuto morbidní „taškařici“ vytvořila Bára Hubená, která hraje společně s Peterem Vargou a Pavlem Tesařem. Ovšem, na Váchala i na jeho Krvavý román (pokud se vyloženě nekopírují Váchalovy kresby) má patrně každý svůj vyhraněný názor, a tak jsem četla k této inscenaci kritiky nejrůznější. Nicméně, tato verze boduje, i „kdy to není Váchal“. Jakkoli jsem se Josefem Váchalem v souvislosti s biografickým pořadem pro Český rozhlas zabývala poměrně důkladně, přiznám se, že ze záplavy toho, co nakreslil a napsal, příliš moudrá nejsem. Ano, jeho život je svým způsobem fascinující, ale zároveň v čemsi (alespoň pro mě) děsivý. Co to vlastně měl v hlavě? Jaké morbidní představy se mu tam rojily? Co všechno ho strašilo a zhmotňovalo se v jeho snech? Kdoví. Z tohoto pohledu má inscenace leccos do sebe. Jsou v ní obsaženy nejrůznější úchylné představy, zmatek i důkladné rochnění se v temnotách lidské duše i podivného světa, který si Váchal kolem sebe vytvořil. To podtrhují i nápadité lehce starodávně působící loutky Bary Hubené (mě osobně hodně bavil „dodatek“, totiž výstavka interaktivních loutek, které jsme si mohli nejen prohlédnout, ale také je pomocí různých táhel rozpochybovat).

Navíc, je tu hravost obou pánů z Dlouhé, kteří na sebe výborně slyší a repliky i gesta svých hrdinů (a hrdinek) si vyměňují jako přesně mířené tenisové údery, které jdou někdy úmyslně vysoko, někdy šokbrtnou o síť, ale vesměs se trefují, pokud se hodnoty vizuálních gagů týká. Byl to takový černý pendrekový bombón na večer, který má podivnou sladkoslanou a ještě bůhvíjakou chuť, ale tím vás vlastně nutí zkoumat jej všemi smysly. ●

Cik!

Reserve, ZUŠ F. L. Gassmana, Most

Ze života cikády

Ema Šlechtová

Soubor 120dB z Jaroměře se představil meotarovou inscenací *Cik!* Na první pohled vizuálně poutavé, obrazové, až meditativní představení přitom otevírá zásadní společensko-politická témata. Precizně zvládnuté řemeslo je tedy jen jedním z mnoha silných aspektů, které nám tvůrci nabízí.

Kolektivním hrdinou jsou cikády – stvoření znásilněná ve svém bytí, lapená a uzavřená v byrokratické mašinérii korporátů. Levná pracovní síla. Nálada, která asociuje mnohá velká díla světové literatury, od Kafky po Orwella, však nabízí i konkrétní interpretaci spojenou s naší geografickou příslušností. Problematika romské komunity v oblasti pracovní diskriminace může být pouze doprovodným motivem, ale za mě se mu těžko vyhýbá. Útlak ale končí momentem uvolnění. Cikády v podobě barevných světýlek se rozběhnou po stěnách, jako symbol naděje a svobody. Herečky však ze svých sešňerovaných úřednických rolí nevystoupí ani po potlesku.

Cik! je pro mě příkladem komplexní, minimalistické a dobře odvedené divadelní práce. Kreativitu, osobitost a krátký formát vnímám jako svěží vánek na amatérské scéně. ●

Děkujeme Honzo!

Potkali už jste se letos na Chrudimi s Honzou Strnadem z Plzně? Určitě, protože je VŠUDE! Zdálo by se, že se dokáže i čtvrtit. Stará se o techniku na několika scénách, zařizuje a zachraňuje, co může. A zachránil mi i herečky. Když hrajete v jednom dni pětkrát a ve druhém šestkrát... nestiháte dvakrát oběd a jednou večeři. Vůbec mě nenapadlo, že šéfa techniky můžeme o pomoc požádat. O to víc překvapí, když se smíříte s hladověním, že jen co uslyšel, konal. Jídlo vybrat nechal, v krabičkách dovezl, úsměv přidal a dobrou chuť popřál. Když vám bude ouvej, obraťte se na něj!
S velkým díkem Jarka, Kája, Bára.

Na pár slov s Jarkou Holasovou a performerkami Karolínou Novotnou a Barborou Maxymovovou

Jana Soprová

Cik je – jak se píše v programu „vizuální a zvuková adaptace“. Co to znamená?

Inspirovaly jsme se knížkou *Cikáda*, kde je více obrázků než slov, a pokusili se vytvořit novou podobu.

Jak probíhala příprava?

My jsme s tím začaly už loni na Kuksu, kde jsme měly pár dní takovou dílničku, začaly jsme tvořit a hrát si s tím tématem. Téma knížky se nám zalíbilo okamžitě, takže rozhodnuto bylo hned.

Za všechno vlastně může Tomáš Hájek, který si založil v Poniklé takový samozvaný festival pod názvem *Budiž stín*. Už proběhl druhý ročník. Takže jsme připravily tohle představení cíleně přímo pro tento festival, abychom tam nejely jen jako divačky, ale abychom i něco předvedly.

Cikáda sama o sobě je velmi zvláštní tvor. Vy jste ji udělali sympatickou...

Cikáda vlastně dlouhá léta žije jako taková bílá nymfa, někdy až sedmáct let, pak vyleze na světlo, oschne a je pěkně křídlatá.

Jak máme vnímat ten rituál, který provádíte s lidmi? Jde o to je zapojit?

Je to myšleno tak, abychom do toho lidi zapojily, a zároveň, aby se do toho nezapojili příliš aktivně. Spíš aby měli pocit, že jsou ti, za které se dělá práce. Oni jen sedí a koukají, nedělají vlastně nic, a pak za to dostanou výplatu...

V programu jsem se dočetla, že jste „poměrně nová skupina“. Co si pod tím představíte?

To znamená, že jsme sice v jaro-měřském dramátku už od útlého věku, ale spolu jsme vlastně hrály jen jako malé. Jinak byla každá z nás v jiném souboru. Znovu jsme se potkaly teprve teď, i když jsme kamarádky od malička. Dlouho jsme spolu chtěly něco vytvořit, než se úplně rozprchneme. ●

Malála

Reserve, ZUŠ F. L. Gassmana, Most

Obyčejná hrdinka

Veronika Švecová

Soubor Reservé z Mostu si jako základ inscenace o lidských právech a obecném humanismu zvolil silný příběh pákistánské dívky. Za postavu šolačky, která neochvějně vytrvá ve své vůli vzdělávat se a čelit diskriminaci, v inscenaci střídavě individuálně i kolektivně mluví čtveřice dívek, přičemž za bravurním sborovým vyprávěním svým projevem trochu zaostávají někteří jednotliví interpreti. Prostředí Maláliny liberální výchovy ztělesňuje postava jejího otce, ředitele dívčí školy. Složitý kontext muslimských zemí inscenátoři srozumitelně přibližují na konkrétním osudu, který doplňují exkurzy do společensko-politického dění v Malálině rodné vesnici. Základním materiálem jim jsou knihy, učebnice, papíry a školní tabule, což skvěle koresponduje s dívčím zápallem pro studium. Plošné papírové loutky jsou vyvedeny v jednoduché černobílé variantě, přesto umně minimalisticky dekorované. Pracuje se s nimi všemi možnými způsoby, základní animaci, stínohru i prosté lepení na tabuli doplňuje brutálnější zacházení jako je stříhání nebo dokonce podpalování. Ale i spálená loutka dále hraje, protože ke slovu se záhy dostane i její popel. Malála je povedenou ukázkou, jak jedinec svou vírou ve spravedlnost a základní morálku spolu se silou vzdělání, dokáže hýbat světem. ●

Pár slov se souborem Reserve a Pavlem Skálou

Jana Soprová

Jak Malála vznikala?

Dostali jsme za úkol představit ostatním nějakou osobnost, která nás zaujala. A Příběh o Malále přišel až úplně poslední, vlastně až po termínu, ale nakonec nás zaujal nejvíc.

Řekněte, je její příběh skutečný?

Ano, nejprve jsme viděli film, podle kterého představení částečně vzniklo, ale pak jsme ještě četli knížku, její blog, a další dokumenty, rozhovory s ní, reportáže. A chtěli jsme do představení zakomponovat všechno.

Víte, jak je na tom Malála dnes?

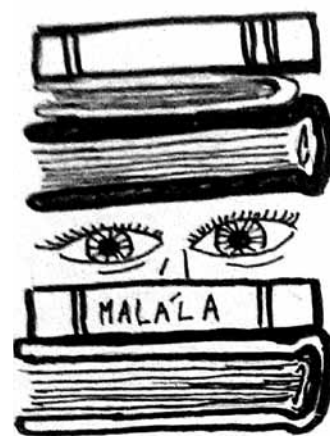
Jezdí po celém světě a stále bojuje o vzdělání pro všechny. V rámci Evropy si moc nedokážeme představit, jak žijí dívky v Pakistánu: jak to mají těžké. Hodně jsme se o tom bavili. My často třeba nadáváme na školu, a vůbec jsme si neuvědomovali, že někdo se naopak může na školu tak těšit, a dokonce bojovat o to, aby mohl do školy chodit.

Zaujala mě i výtvarná stránka představení. Kdo je autorem nápadů a celé scénografie?

Podepsaná je v programu Veronika Bíbová, ale vlastně se na tom podíleli všichni. Byla to společná práce, všichni jsme přinášeli nápady, pak to společně dávali dohromady, čistili.

Je to úplně nový projekt?

Ano, měli jsme to postavené před karanténou a pak jsme to během dvou týdnů dali dohromady, abychom mohli jet na přehlídku. Takže je před námi ještě spousta práce, musíme na představení ještě zapracovat a dočistit to. Ale určitě plánujeme, že to budeme hrát. I pro školy! ●

Kuse z diskuse

zapsal František Kaska

Druhá veřejná diskuse. Lidí cca 80. Tři inscenace k hodnocení.

Role moderátora se ujal Kristián Kubák: Je to taková „Šrámkovská diskuse“ – všechny tři inscenace byly již hrány a rozebírány na Šrámkově Písku. Něco je spojuje. Témata, zásadní výpověď, generačně blízcí jsou i herci a performeři souborů. Vnímáme to tak všichni?

Hlasy z pléna i od lektorů: Asi byly všechny podnětem k přemýšlení. Nebyl to jen odpočinek. Hodnota, která je spojuje, je také otevřenost v interpretaci. Atypická estetika – různá, ale ve všech případech silná. Společné téma je lidská existence v jisté situaci. Životní změny, vliv prostředí. Také touha po svobodě, různě traktována. Touha po svobodě, ale i po zachování něčeho zásadního. Jako divák musím vložit poměrně dost energie.

Cik!

Blanka Luňáková: Část diváků možná vnímá inscenaci jako výpověď o dospívání, přeměně. Pro mě je tu důležité kudy jít, kde ta křídla nabrat, kdy vzletnout. Pro nás starší je to ještě těžší. Osvobodit se, provést změnu. Takže není to jen generační výpověď.

Jakub Hulák: Kvalitě představení prospěl prostor. Samotná kniha (předloha) má výraznou výtvarnou kvalitu, v tom inscenace pokulhává. Je vlastně nevýhodou knihu znát. Zážitek se dostavil, přesto si scénické ztvárnění říká o zpřesnění. Rámec úředníků, zápis, výplata... je jen ilustrace. Zbytečná. Nebo jí lze dát naopak větší důležitost, zapojit ji do konceptu. Předloha je strohá, ale to, co je v knize jasné, například informace o změně života nymfy a dospělé cikády, je v inscenaci ještě úspornější, až to téměř nepochopím. Někde nepřesné, rozmazané. Moment osvobození je nejvýraznější v letu papírů, ale na projektoru už vzniká méně silný obraz. Sice barevný, ale méně působivý.

Tomáš Volkmer: Ty létající cikády měly být všude, v celém prostoru. Pak by šlo o vrcholný moment.

Zdeněk Dočekal: U mě převládlo okouzlení, prostředky byly zvládnuté. Problém s rámcem vnímám také. Já jako úředník jsem měl být osvobozen. Ne dostat výplatu. Konec jen technický.

Kristián Kubák: Jde o grafický román – forma se výtečně potkala s obsahem – to se týká knihy i inscenace. Ten úvod, vstup, podpisy, výplata – nejde o klasický rámec. Je to výchozí situace, kterou oceňuji, je integrální. Proč to zcela nefunguje? Řešením je, vzít nás víc do hry. Výplatu jsem si nezasloužil, takže ji přijímám rozpačitě. Obraz osvobození je v inscenaci dokonce čtyřikrát. Létající papíry – jsou v podstatě klišé. Vylíhnutí. Cikády v lese (barevný svět). Odlesky disco-koule. Ne všechny obrazy jsou stejně výrazné či působivé.

Soubor a Jarka Holasová: Práci vykonává cikáda a úředníci ji nechávají pracovat za sebe. Proto ta výplata správně působí jako nezasloužená. Dlouho jsme inscenaci tematicky usazovali. Proč tam cikáda je, jak se tam dostala? – to je v inscenaci navíc. V knize je jen uvedeno, že po 17 letech jde do důchodu. My jsme to chtěly jinak, takže jsme část příběhu dotvářely.

Malála

Zdeněk Dočekal: Zasáhla mě naléhavost sdělení. Bezstarostnost dětské hry v kontrastu s dramatickými událostmi. Příběh jedné dívky je vlastně hlasem všech žen, které mluvit nemohou, proto významotvorné zmnožení hlavní postavy. Zvuková strán-

ka výborně doplňovala ostatní složky. Zvuk křídly, šustění papírů, popěvek, hudba pomáhaly vystavět dynamiku sdělení. Matoucí bylo, že Imáma představovala dívka, přestože to byla nejjasněji mužská, ženám nepřátelská postava.

Tomáš Volkmer: Výtvarné prostředky byly výborně zvolené, materiál - kniha, papír, jejich využití odůvodněné, přesné. Oheň a některé další zdánlivě výraznější prostředky ale paradoxně nepůsobily dramaticky.

Blanka Luňáková: Děkuji moc za téma. Bylo to pro soubor velké sousto. Moc textu. Moc monologů. Příliš mechanické. Stejně tempo, rytmus, pauzy, dynamika, hlasitost – nevyznával názor. Nic nebylo výrazně akcentované. Abych použila citát z inscenace o dívkách a studiu koránu: Neučily se, co to znamená, jen jak to říct. A tak trochu to vyznívalo i od herců. Nevnímala jsem výrazný emoční vklad.

Kristián Kubák: Je to princip. Věci pak mají stejnou důležitost. Nediferencovaný proud. Ta postava může vypadat, že je jí to jedno. Jako kdyby byla autistka. Je tam ale dramaturgický problém. Okamžik útěku do hor a návratu – jen tak to přejdou. Jako by to nic neznamenal. Tuto inscenaci můžeme pojmenovat jako jevištní blog. Nebezpečí je v tom, že všechno má stejný důraz. Co se týká prostředků, problém s křídou – nerozumím tomu, co na tabuli vzniká. Nekoresponduje to s dalšími prostředky.

Jakub Hulák: Vnímám vývoj inscenace (viděl jsem ji několikrát). Monotonnost se snižuje, výslovnost se lepší. Je na ní ale ještě velká práce. Musím všemu rozumět. Téma je navýsost aktuální a v kontextu místa působení souboru odvážné. Most vedou komunisti a SPD. Ty události v Pákistánu se děly roku 2007 – atentát, postřelení Malalaj. Vnímali jsme události přes televizní obrazovky, ale tolik se nás to jakoby netýkalo, hodně jsme zapomněli. Je to cenné připomenutí. Kontrast dětského života, naivního vnímání a dramatických událostí funguje. Problém, jeho tóny pronikají postupně, bez tragického prožívání. Po atentátu a upalování by to ale chtělo nevracet se, zdůraznit závažnost posledních událostí.

Zdeněk Dočekal: Forma úsporného, monotónního projevu mně vyhovovala. Jemnost dětského vyprávění byla hodnotou. Ten přístup k vyprávění... souvisí to se způsobem prožívání takových věcí lidmi v těchto zemích. Jde o běžnou součást jejich života, jistá nevzrušivost tragickými událostmi je pro ně typická.

Hlasy z pléna: Měla jsem silný zážitek. Jen nevýrazný otec nebyl protiváhou Imámovi. Z těch symbolů na tabuli vznikl obraz, ale nevznikl. Nedůslednost byla v práci s křídou a mazáním.

Čaganem lamag nohy

Tomáš Volkmer: Trochu záhadou je, proč Pražáci zpracovávají tuto beskydskou tematiku.

Blanka Luňáková: Pro mě tam bylo velké téma svobody, ale také zachování hodnot. Kvalitou byla uhlídaná míra stylizace herectví, přesnost v pohybu, významotvornost gest, vnímala jsem emoce. Medvěd jako loutka taky hezky hrál, mohl mít kratší vedení. Výtečná práce se symboly.

Kristián Kubák: Tenhle způsob práce mě baví. Terénní výzkum, sběr dat, pak nadhled. Od pramenů došli k principům, přesahům. Režijně mi to bylo také blízké – jde o směs přístupů, celek ale funguje, podává zprávu o... Nedostatky jsou v práci s celkovým prostorem, s mizanscénou. Svícením.

Jakub Hulák: Viděl jsem poněkolkáté a vnímám, že jistá sterilita, vycizelovanost mizí. Tím získává inscenace život navíc. Téma? Stálost, síla přírody kontra lidské příběhy v obměnách. Trčí z toho racionální koncept. Například Metodika dramatické výchovy jako podložka stolu je dokonce už trochu schválnost.

Tomáš Volkmer: Byl jsem potěšen. Konstrukt jsem tak výrazně nevnímám. Vnímám jsem bytí herců na jevišti. Napětí zůstávalo. Přesnost ve vytváření postav. Vyčerpávající tanec na konci byl fyzicky uvěřitelný.

Zdeněk Dočekal: Prospělo by prolínání obrazů – byly perfektně vystavené, ale striktně oddělené.

Kristián Kubák: Schválnosti mě bavily. Narušení způsobené hlučným koncertem zvenku je nerozhodilo, to potvrdilo „dokonalost“ konceptu. Aby to bylo živé, je třeba teď dokonalost narušovat.

Jana Pilátová: Kompozičně vystavené, důmyslné, soustředění je nakažlivé. Šla jsem s nimi. Vnímám jejich fyzické kompetence. Velkou vnitřní dynamiku. U některých motivů, prostředků nevíme, proč jsou, ale víme, že nejsou náhodné. Vznikají nejprve knoflíkové díry, pak teprve knoflíky a pak se to začne zapínat. Závěrečný fyzický tanec byl odpovědí té stálé přírodě, neboť šlo o lidskou přírodu.

Několikrát zazněla v diskusi i poznámka o obtížné úloze souborů – během dvou dnů hráli především dospívající herci mnoho představení, což se nutně podepsalo i na jejich kvalitě. Michal Drtina poděkoval souborům za výkony a omluvil se za nepohodlí. Takže, co ještě měly všechny inscenace společné? Přinesly výrazný umělecký a lidský zážitek, řadu otázek a podnětů dalších intelektuálních debat. ●

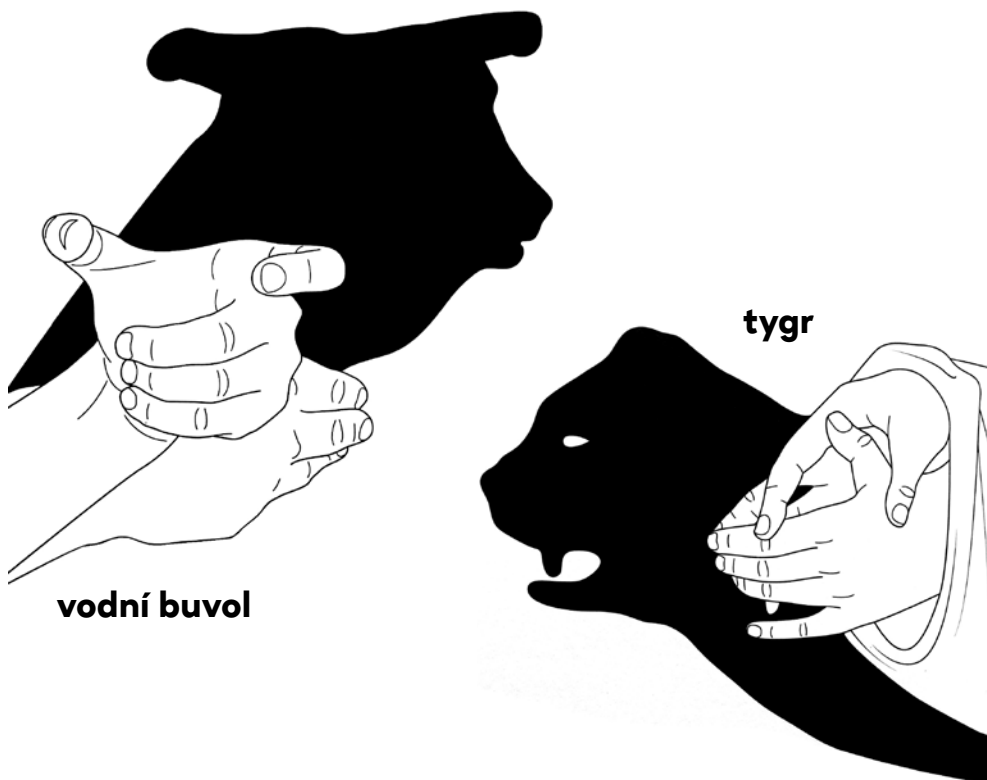
POZVÁNKA

Vstupte do magického světa loutek

Muzeum loutkářských kultur, které přivítá ročně až 35 tisíc návštěvníků, od roku 2012 hostí v tzv. Mydlářském domě stálou expozici „Magický svět loutek“. Ta návštěvníky provádí nejen svébytnou historií českého loutkářství od jeho počátků na konci 18. století, ale ukazuje i zajímavé loutky z Orientu. Hlavním záměrem obměny stálé expozice je, vedle jejího oživení a atraktivnější pro návštěvníky, snaha ukázat některé vzácné sbírkové předměty a artefakty spjaté s loutkovým divadlem, které byly před zraky veřejnosti dosud ukryty v depozitáři. Mezi takové klenoty patří loutky Jiřího Trnky nebo kompletní výprava inscenace Enšpígl, jedné z nejdůležitějších inscenací moderního českého loutkového divadla, kterou realizoval včetně řezbvaných loutek František Vítek. Od poloviny června se v malém sále, dříve věnovanému maňáškům, mohou návštěvníci seznámit s filmovou loutkovou tvorbou. Vedle filmových loutek Jiřího Trnky jsou tady k vidění také loutky Břetislava Pojara nebo Karla Zemana a loutky z televizní tvorby manželů Lamkových. V části věnované zahraničí můžete vidět interaktivní videoprezentaci věnovanou loutkářskému umění z celého světa. Expozice je také rozšířena o poslechový koutek, kde se mohou návštěvníci přenést v čase a poslechnout si zvukové ukázky z muzejní sbírky, zaposlouchat se do hlasů potomků starých kočovných loutkářů nebo do příběhů legendárního Spejbla a Hurvínka v podání Josefa Skupy či Miloše Kirschnera. Také pohádková studna v Mydlářském domě konečně vydá svoje tajemství a odpoví na jakoukoliv otázku. Pro zvědavé návštěvníky muzeum navíc připravilo aplikaci audioprůvodce, kterou si bude možné stáhnout do mobilního telefonu. ●

Zahrajte si se stínem

vodní buvol

tygr

pokračování z čísla 2

VYPRÁVĚNKA NA DOBROU NOC

Thalijka v Chrudimi

LuZ

Thalijka se pomalu ve tmě rozkukávala. Zvířený prach ji nutil ke kýchání. Zjistila, že vzlyky vycházely z košíku. Vzala košík do ruky a donesla ho k malinkatému okénku, kterým proudil vlásek světla. V košíku ležela Marionetka. Byla tam pohozená, nitky zacuchané, očička bez lesku, celá se třásla. Není divu, že plakala. Thalijka ji opatrně vyndala a snažila se ji utiřit. Říkala všechno, co slychávala od své maminky, když byla nemocná, ale na loutku to nepůsobilo. Přemýšlela, čím by Marionetku mohla potěšit. Začala tím, že rozmotala nitky. Tichý pláč na chvíli ustal, ale zdravě loutka rozhodně nevypadala. Díky scénáři, který ležel naspod v košíku zjistila, že je loutka určena na pondělní představení. Času není mnoho, a navíc maminka na ni venku určitě čeká. „Přinesu ti něco dobrého, počkej tady.“ Pohládila Thalijka Marionetku a vydala se hledat pomoc. ●

Věděli jste, že...

- V představení *S čaganem lamag nohy* se doopravdy nefetuje? Partyzánský houbičkový čaj je ve skutečnosti vařený z divoké beskydské máty.
- Závěrečný text inscenace *Cesta Divadla DRÁK* je básní amerického autora Lawrence Ferlighettiho s názvem *Svět je báječné místo k narození?*
- Marek Bečka, loutkový pankáč a kmenový člen Buchet a loutek, umí pohnout Zeměkouli a je to ta první věc, kterou naučil své svěřence na Katedře alternativního a loutkového divadla?
- Pokud byste se v 17. a 18. století ocitli na pokraji smrti, mohli byste jako lék poslední pomoci dostat klystýr tabákovým kouřem? Pomocí trubičky a trychtýře vdechoval lékař nebo ochotný kuřák do pacientova řitního otvoru tabákový kouř – doktoři věřili, že kouř zahřeje tělo na hraně smrti a znovu nainicuje dýchání.
- Michal Drtina dnes ztratil svou námořnickou čepici? Nebojte se, už ji zase našel!

Loutkocaching

Celofestivalovka

ZADRŽ DECH

Jednodenní keška

U pramene Kateřina kouká na věž s hodinama.

Heslo: NECHTE ZVONY ZNÍT

Gratulujeme nálezcům kešek

Berunka a Stázinka

Bojovka!

Najdi místo na obrázku a dozvíš se, co dál!

Nejen divadlem živ jest člověk

● Během víkendu se seminaristům servíruje večere v MEDu až od 19.00 do 20.00 hodin.

● V sobotu mají na oběd (na rozdíl od všedních dnů) otevřeno v Restauraci U Paluků ve Filištině ulici. Otvírají již v 11.00 hodin.

představení

9.00 / 14.00 (A) / 16.00 (B) /
18.30 (C)

Černý Kocour

Malá scéna Divadla Karla Pippicha / Bažantova loutkářská družina z Poniklé / 25 min. / od 15 let

10.00 / 14.00 (C) / 16.00 (A) /
18.30 (B)

O zakleté holubičce

Scéna MED / Loutkové divadlo V Boudě, Plzeň / 55 min. / od 5 let

11.00

O třech čunících

Spolkový dům / LS Před Branou, Rakovník / 50 min. / od 4 let

14.00 (B) / 16 (C) / 18.30 (A)

Jak Jíra z Roztok si hrad Krakovec vystavit nechal

Spolkový dům / LS Před Branou, Rakovník / 45 min. / od 6 let

14.00 / 15.00 / 16.00 / 18.30

Prefaby

Klubovna Divadla Karla Pippicha / Plata Company + mir. theatre / 30 min. / od 12 let

15.00

O červené Karkulce

Park Republiky / Divadlo Bořivoj, Praha / 45 min. / od 3 let

17.00

Malý princ

Divadlo Karla Pippicha / Studio Dva divadlo, Praha / 80 min. / od 10 let

dílny pro veřejnost

10.00 – 12.00

Maňáskové hlavičky

Slavoj Divadla Karla Pippicha / Theatr ludem, Ostrava

14.00 – 16.00

Karkulka červená a vlk vlček

za Divadlem Karla Pippicha / DDM Spirála, Praha 8

průběžně po celý den

Kreativní dílny

za Divadlem Karla Pippicha

průběžně po celý den

Kamínková dílnička

za Divadlem Karla Pippicha

koncert Pokáč

19.30

